

I. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΕΓΓΥΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

2. Η ΑΙΓΥΠΤΟΣ

2.2. Οικονομική, κοινωνική και πολιτική οργάνωση

Η οικονομία βασίζεται στη γεωργία.

- Καλλιεργούν σιτάρι, κριθάρι (μπύρα) , λινάρι (ρούχα), σπωροφόρα δέντρα και κηπευτικά. Από τις όχθες του Νείλου συλλέγονται λωτοί (Όμηρος), πάπυροι (χαρτί), καλάμια. Οι Αιγύπτιοι επίσης είναι κυνηγοί και ψαράδες. Ακόμα, εκτρέφονται διάφορα ζώα.
- Το μέγεθος της πλημμύρας του Νείλου καθορίζει την καλή ή την κακή σοδειά και την ποσότητα της λάσπης που καλύπτει τα χωράφια όταν αποσύρονται τα νερά.
- Η οικονομία βρίσκεται κάτω από την άμεση επίβλεψη του κράτους (Φαραώ). Κάθε χρόνο χαράσσονται αρδευτικά αυλάκια. Η ποσότητα του φόρου που συλλέγεται από κρατικούς υπαλλήλους, εξαρτάται από την ποσότητα της λάσπης (πηγάδια με διαγραμμίσεις για τον υπολογισμό της λάσπης).
- Ο λαός δουλεύει υποχρεωτικά στα μεγάλα έργα που πραγματοποιούν οι Φαραώ.
- Υπάρχει μεγάλος αριθμός ιδιωτικών και ανακτορικών εργαστηρίων → τεχνιτών.
- Εξαγωγές: πλεόνασμα σιτηρών, παπύρου, χρυσού
- Εισαγωγές: ξυλεία, χαλκός, άργυρος.
- Η διοίκηση στελεχώνεται από μορφωμένους υπαλλήλους (ιερείς, γραφείς, στρατιωτικούς κλπ).

Η κοινωνία ήταν διαρθρωμένη όπως δείχνει η πυραμίδα που ακολουθεί:

2.4. Ο πολιτισμός

Η θρησκεία. Βασικά χαρακτηριστικά της είναι:

- Ο πολυθεϊσμός (ζωόμορφοι θεοί). Άμμων Ρα (Θεός Ήλιος, εκπρόσωπός τους επί γης ο Φαραώ), Ίσις, Όσιρις, Ωρος. Η προσπάθεια του Ακενατών για εξάλειψη της πολυθεΐας απέτυχε.
- Η μετά θάνατον ζωή, με την προϋπόθεση να μην καταστραφεί το σώμα του νεκρού. Για το λόγο αυτό, οι νεκροί ταριχεύονται και τοποθετούνται μαζί με αμύθητους θησαυρούς και τα προσωπικά τους είδη σε πολυτελή ταφικά μνημεία → εκτεταμένη τυμβωρυχία ήδη από τα αρχαία χρόνια.

Η γραφή:

- Επινόείται και χρησιμοποιείται ήδη από την 4η χιλιετία π. Χ. Πολύ δύσκολη στην εκμάθηση, ιερογλυφική, με χαρακτήρες σύμβολα.
- Αποκρυπτογραφήθηκε το 1822 από τον Σαμπολιόν, ο οποίος διάβασε το κείμενο της Στήλης της Ροζέτας (σήμερα στο Λούβρο) που ήταν γραμμένη σε ιερογλυφική, δημόδη Αιγυπτιακή και Ελληνική γλώσσα.
- Εξειδικευμένοι τεχνίτες, οι γραφείς, αναλάμβαναν να γράφουν τα απαραίτητα έγγραφα πάνω σε πατύρους ή να καθοδηγούν συνεργεία τεχνιτών που εικονογραφούσαν ή σκάλιζαν επιγραφές σε μνημεία. Ήταν ανώτεροι δημόσιοι υπάλληλοι, απαλλαγμένοι από φορολογία και με πολύ κύρος στην κοινωνία.

Τα γράμματα: Τα κείμενα που έχουν σωθεί κυρίως εξυμνούν τα κατορθώματα των Φαραώ. Υπάρχουν όμως και λίγα με περιεχόμενο θρησκευτικό και λυρικό, καθώς και ελάχιστες λαϊκές διηγήσεις.

Οι επιστήμες: Η ανάγκη για να παρακολουθούνται οι πλημμύρες του Νείλου ώθησε στην ανάπτυξη της αστρονομίας. Επίσης, η ανάγκη μέτρησης των εκτάσεων μετά την απόσυρση των νερών του ποταμού ανέπτυξε την πρακτική γεωμετρία. Ακόμα, η οικοδόμηση μνημείων (πυραμίδων, ναών κλπ) στην ανάπτυξη των μαθηματικών. Τέλος, η ταρίχευση έδωσε ώθηση στην ανατομία και στην ιατρική.

Οι τέχνες : Τέχνες στην υπηρεσία των Φαραώ: Αρχιτεκτονική, μνημειώδης και μη γλυπτική και ζωγραφική. Έχουν επιζήσει ως τις μέρες μας γιγάντια μνημεία σαν τις πυραμίδες της Γκίζας, τεράστιοι ναοί (Λούξορ, Καρνάκ), έργα ζωγραφικής στις επιφάνειες ναών και ταφικών μνημείων που απεικονίζουν κατορθώματα των Φαραώ, αλλά και σκηνές της καθημερινής ζωής, γιγάντια αγάλματα, μικρά αγάλματα από ξύλο ή πέτρα, έργα μικροτεχνίας από διάφορα πολύτιμα και μη υλικά.

